

Ορισμός

Ακολουθία $\{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} \equiv$ λίστα στοιχείων $(x_1, x_2, \dots, x_n, \dots)$.

$x_n \equiv$ είναι ο γενικός όρος

Ισοδύναμος ορισμός

Ακολουθία είναι μια απεικόνιση του $\mathbb{N}$ στο $\mathbb{R}$

$$\mathbb{N} \ni n \xrightarrow{f} f(n) = x_n \in \mathbb{R}$$

▷ Παράδειγμα: Δίδεται ο γενικός όρος

$$x_n = \frac{1}{n(n+1)} \equiv \{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{6}, \frac{1}{12}, \frac{1}{20}, \dots \right)$$

▷ Παράδειγμα: Αναδρομική σχέση

$$x_1 = 1, x_n = \frac{n}{2} x_{n-1} \rightsquigarrow x_n = \frac{n!}{2^{n-1}}$$

▷ Παράδειγμα: Αναδρομική σχέση Fibonacci

$$x_1 = 1, x_2 = 1, x_n = x_{n-1} + x_{n-2}$$

$$\{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} = (1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, \dots)$$

▷ Παράδειγμα: Εναλλασσομένη ακολουθία

$$x_n = \begin{cases} -1 & \text{για } n = 2k \\ 1 & \text{για } n = 2k + 1 \end{cases} \rightsquigarrow$$

$$x_n = (-1)^{n+1} = -\cos n\pi$$

$$\{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} = (1, -1, 1, -1, 1, -1, \dots)$$

▷ Παράδειγμα:

$$x_n = \begin{cases} \frac{1}{n} & \text{για } n = 2k \\ \frac{n-1}{n} & \text{για } n = 2k + 1 \end{cases}$$

$$x_n = \frac{1}{n} \cdot \frac{1 + (-1)^n}{2} + \frac{n-1}{n} \cdot \frac{1 - (-1)^n}{2}$$

$$\{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} = \left(0, \frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{1}{4}, \frac{4}{5}, \dots, \frac{1}{2k}, \frac{2k}{2k+1}, \dots \right)$$

Οριακό Σημείο Ακολουθίας

Οριακό Σημείο

$x = \boxed{\text{οριακό}}$ σημείο της $\{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} \equiv$ Το x είναι σημείο συσσώρευσης της $\{x_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ ή Υπάρχουν άπειροι όροι $= x$

▷ Παράδειγμα: Ακολουθία με γενικό όρο

$$x_n = \frac{\sin^2\left(\frac{n\pi}{2}\right)}{n} + \frac{(n+1)\cos^2\left(\frac{n\pi}{2}\right)}{n}, \quad n \in \mathbb{N}$$
$$\left(1, \frac{3}{2}, \frac{1}{3}, \frac{5}{4}, \frac{1}{5}, \frac{7}{6}, \frac{1}{7}, \dots\right)$$

οριακά σημεία 0 και 1

▷ Παράδειγμα: Ακολουθία με γενικό όρο

$$x_n = 1 + \frac{(n+1)\cos^2\left(\frac{n\pi}{2}\right)}{n}, \quad n \in \mathbb{N}$$
$$\left(1, \frac{5}{2}, 1, \frac{9}{4}, 1, \frac{13}{6}, 1, \dots\right)$$

οριακά σημεία 2 και 1

Σύγκλιση ακολουθιών

Ορισμός: ΣΥΓΚΛΙΝΟΥΣΑ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Η ακολουθία $\{x_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ συγκλίνει στο x $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x$ ή $x_n \rightarrow x$ αν για κάθε περιοχή του x “τελικά” όλοι οι όροι της ακολουθίας περιέχονται σε αυτή

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x \equiv \forall \epsilon > 0 \quad \exists N(\epsilon) > 0 : \forall n > N(\epsilon) \rightsquigarrow x_n \in B(x, \epsilon)$$

Επιλογικός ορισμός

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x \equiv \forall \epsilon > 0 \quad \exists N(\epsilon) > 0 : \forall n > N(\epsilon) \rightsquigarrow |x_n - x| < \epsilon$$

Μιά συγκλίνουσα ακολουθία έχει **μόνο** ένα οριακό σημείο.

$$\left\{ \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x \right\} \equiv \left\{ \forall \epsilon > 0 \quad \exists N(\epsilon) > 0 : \forall n > N(\epsilon) \rightsquigarrow |x_n - x| < \epsilon \right\}$$

Παράδειγμα:

$$x_n = \frac{1}{n} \rightsquigarrow \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = 0$$

ΠΡΟΧΕΙΡΟ

$$n > N \rightsquigarrow |x_n - x| = \left| \frac{1}{n} - 0 \right| = \underbrace{\frac{1}{n}}_{\text{φθίνουσα;}} < \frac{1}{N} = \epsilon$$

$$\frac{1}{N} = \epsilon, \quad N(\epsilon) = \frac{1}{\epsilon}$$

$$\forall \epsilon > 0 \exists N(\epsilon) = \frac{1}{\epsilon} : \forall n > N(\epsilon) \rightsquigarrow |x_n| < \epsilon$$

$$\left\{ \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x \right\} \equiv \left\{ \forall \epsilon > 0 \quad \exists N(\epsilon) > 0 : \forall n > N(\epsilon) \rightsquigarrow |x_n - x| < \epsilon \right\}$$

Παράδειγμα:

$$x_n = \frac{1}{n^2 + e^n} \rightsquigarrow \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = 0$$

ΠΡΟΧΕΙΡΟ

$$n > N \rightsquigarrow |x_n - x| = \frac{1}{n^2 + e^n} \leq \underbrace{\frac{1}{e^n}}_{\text{φθίνουσα;}} < \frac{1}{e^N} = \epsilon$$

$$\frac{1}{e^N} = \epsilon \rightsquigarrow N(\epsilon) = \ln \frac{1}{\epsilon}$$

$$\forall \epsilon > 0 \exists N(\epsilon) = \ln \frac{1}{\epsilon} : n > N(\epsilon) \rightsquigarrow |x_n| < \epsilon$$

$$a > 1, \rightsquigarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a} = 1$$

$$1 + x > 0 \rightsquigarrow (1 + x)^n \geq 1 + nx \text{ (Bernoulli)} \rightsquigarrow$$

$$a > 1 \rightsquigarrow a = \left(\underbrace{\sqrt[n]{a} - 1}_x + 1 \right)^n \geq 1 + n \left(\underbrace{\sqrt[n]{a} - 1}_x \right) \rightsquigarrow$$

$$\boxed{\sqrt[n]{a} - 1 \leq \frac{a - 1}{n}}$$

Πρόχειρο

$$n > N \rightsquigarrow \sqrt[n]{a} - 1 \leq \frac{a - 1}{n} < \frac{a - 1}{N} = \epsilon \rightsquigarrow N(\epsilon) = \frac{a - 1}{\epsilon}$$

$$\forall \epsilon > 0 \exists N(\epsilon) = \frac{a - 1}{\epsilon} :$$

$$n > N(\epsilon) \rightsquigarrow \left| \sqrt[n]{a} - 1 \right| \leq \frac{|a - 1|}{n} < \frac{|a - 1|}{N} = \epsilon$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!}{n^n} = 0$$

$$\begin{aligned} \frac{n!}{n^n} &= \frac{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdots (n-2) \cdot (n-1) \cdot n}{n^n} \\ &= \frac{1}{n} \cdot \frac{2}{n} \cdot \left(1 - \frac{2}{n}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{n}\right) \\ &= \frac{1}{n} \cdot \prod_{k=1}^{n-2} \underbrace{\left(1 - \frac{k}{n}\right)}_{<1} < \frac{1}{n} \end{aligned}$$

Πρόχειρο

$$\frac{n!}{n^n} < \frac{1}{n} < \frac{1}{N} = \epsilon \rightsquigarrow N(\epsilon) = \frac{1}{\epsilon}$$

$$\forall \epsilon > 0 \exists N(\epsilon) = \frac{1}{\epsilon} :$$

$$n > N(\epsilon) \rightsquigarrow \left| \frac{n!}{n^n} \right| \leq \frac{1}{n} < \frac{1}{N(\epsilon)} = \epsilon$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3}{2^n} = 0$$

$$\begin{aligned} 2^n &= (1 + 1)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} = \dots + \binom{n}{4} + \dots = \\ &= \dots + \frac{n(n-1)(n-2)(n-3)}{4!} + \dots \end{aligned}$$

$$2^n > \frac{n(n-1)(n-2)(n-3)}{4!}$$

$$n > 6 \rightsquigarrow n - k > \frac{n}{2} \text{ για } k = 1, 2, 3$$

$$2^n > \frac{n^4}{2^3 4!} \rightsquigarrow \frac{2^3 \cdot 4!}{n} > \frac{n^3}{2^n}$$

Πρόχειρο

$$\frac{n^3}{2^n} < \frac{2^3 \cdot 4!}{n} < \frac{2^3 \cdot 4!}{N} = \epsilon \rightsquigarrow N(\epsilon) = \frac{2^3 \cdot 4!}{\epsilon}$$

$$\forall \epsilon > 0 \quad \exists N(\epsilon) = \frac{2^3 \cdot 4!}{\epsilon} :$$

$$\forall n > N(\epsilon) \rightsquigarrow \left| \frac{n^3}{2^n} \right| < \frac{2^3 \cdot 4!}{n} < \frac{2^3 \cdot 4!}{N(\epsilon)} = \epsilon$$

ΣΥΓΚΛΙΝΟΥΣΕΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ

Ορισμός συγκλίνουσας ακολουθίας

$$\begin{aligned} \{ \{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} \text{ συγκλίνει στο } x \} &\Leftrightarrow \left\{ \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x \text{ ή } x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} x \right\} \\ &\Leftrightarrow \{ \forall \epsilon > 0, \exists N(\epsilon) > 0 : n > N(\epsilon) \rightsquigarrow |x_n - x| < \epsilon \} \\ &\Leftrightarrow \{ \{(x_n - x)\}_{n \in \mathbb{N}} \text{ μηδενική ακολουθία} \} \Leftrightarrow \left\{ \lim_{n \rightarrow \infty} (x_n - x) = 0 \right\} \end{aligned}$$

Πρ. 1: $x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} x \Rightarrow |x_n| \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} |x|$

Πρ. 1α: $x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} 0 \Leftrightarrow |x_n| \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} 0$

Πρ. 2: $x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} x \Rightarrow \lambda x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} \lambda x$

Πρ. 3: $x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} x \Rightarrow \{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} \text{ φραγμένη} \Leftrightarrow$
 $\exists C, D \geq 0 \text{ και } N > 0 : \forall n > N \rightsquigarrow D \leq |x_n| < C$

Πρ. 4: $\left\{ x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} x \text{ και } y_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} y \right\} \Rightarrow \left\{ x_n + y_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} x + y \right\}$

Πρ. 5: $\left\{ x_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} x \text{ και } y_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} y \right\} \Rightarrow \left\{ x_n \cdot y_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} x \cdot y \right\}$

$$\text{Πρ. 6α: } \left\{ 0 \leq x_n \text{ και } x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} x \right\} \Rightarrow \{0 \leq x\}$$

$$\text{Πρ. 6β: } \left\{ x_n \leq y_n \text{ και } x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} x, y_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} y \right\} \Rightarrow \{x \leq y\}$$

$$\text{Πρ. 7: } \left\{ \begin{array}{l} z_n \leq x_n \leq y_n \\ \text{και} \\ z_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} a, y_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} a \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} a \right\}$$

$$\text{Πρ. 8α: } \left\{ x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} x \text{ και } x \neq 0 \right\} \Rightarrow \left\{ \frac{1}{x_n} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{1}{x} \right\}$$

$$\text{Πρ. 8β: } \left\{ x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} x, y_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} y \text{ και } y \neq 0, \right\} \Rightarrow \left\{ \frac{x_n}{y_n} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{x}{y} \right\}$$

$$\text{Πρ. 9α: } \{|a| < 1\} \Rightarrow \left\{ a^n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \right\}$$

$$\text{Πρ. 9β: } \left\{ x_n \neq 0, \left| \frac{x_{n+1}}{x_n} \right| \xrightarrow{n \rightarrow \infty} k < 1 \right\} \rightsquigarrow \left\{ x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \right\}$$

ΣΥΓΚΛΙΝΟΥΣΕΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ-Αποδείξεις

Ορισμός

$$\begin{aligned} & \{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} \text{ συγκλίνει στο } x \\ & \quad \Downarrow \\ & \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x \text{ ή } x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} x \\ & \quad \Downarrow \\ & \forall \epsilon > 0, \exists N(\epsilon) > 0 : n > N(\epsilon) \rightsquigarrow |x_n - x| < \epsilon \end{aligned}$$

Πρ. 1: $x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} x \Rightarrow |x_n| \rightarrow |x|$

□ Απόδ:

$$\{x_n \rightarrow x\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \forall \epsilon > 0, \exists N(\epsilon) > 0 : \\ n > N(\epsilon) \rightsquigarrow |x_n - x| < \epsilon \end{array} \right\}$$

Επειδή $||x_n| - |x|| \leq |x_n - x| < \epsilon$

$$\left\{ \begin{array}{l} \forall \epsilon > 0, \exists N(\epsilon) > 0 : \\ n > N(\epsilon) \rightsquigarrow ||x_n| - |x|| \leq |x_n - x| < \epsilon \end{array} \right\} \Rightarrow \\ \Rightarrow |x_n| \rightarrow |x|$$

□

Πρ. 2: $x_n \rightarrow x \Rightarrow \lambda x_n \rightarrow \lambda x$

Πρ.

3: $x_n \rightarrow x \Rightarrow \{x_n\}_{n \in \mathbb{N}} \text{ φραγμένη} \Leftrightarrow \\ \exists C, D > 0 \text{ και } N > 0 : \forall n > N \rightsquigarrow D < |x_n| < C$

□ Απόδ:

$$\{x_n \rightarrow x\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{για } \epsilon = \frac{|x|}{2}, \exists N\left(\frac{|x|}{2}\right) > 0 : \\ n > N\left(\frac{|x|}{2}\right) \rightsquigarrow |x_n - x| < \frac{|x|}{2} \end{array} \right\}$$

Για $n > N\left(\frac{|x|}{2}\right)$ η τριγωνική ιδιότητα δίνει

$$|x_n| = |(x_n - x) + x| \leq |x_n - x| + |x| < \frac{3}{2}|x| = C$$

$$D = \frac{|x|}{2} < |x| - |(x_n - x)| \leq |(x_n - x) + x| = |x_n|$$

□

Πρ.

4: $\left\{ \begin{array}{l} x_n \rightarrow x \\ y_n \rightarrow y \end{array} \right\} \Rightarrow x_n + y_n \rightarrow x + y$

Πρ.

$$5: \left\{ \begin{array}{l} x_n \longrightarrow x \\ y_n \longrightarrow y \end{array} \right\} \Rightarrow x_n \cdot y_n \longrightarrow x \cdot y$$

□ Απόδ:

$$\{x_n \longrightarrow x\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \forall \epsilon > 0, \exists N_1(\epsilon) > 0 : \\ n > N_1(\epsilon) \rightsquigarrow |x_n - x| < \epsilon \end{array} \right\}$$

$$\text{Πρ. 3} \rightsquigarrow \forall n > N_1\left(\frac{|x|}{2}\right) \rightsquigarrow |x_n - x| < \frac{3|x|}{2}$$

$$\{y_n \longrightarrow y\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \forall \epsilon > 0, \exists N_2(\epsilon) > 0 : \\ n > N_2(\epsilon) \rightsquigarrow |y_n - y| < \epsilon \end{array} \right\}$$

Πρόχειρο:

$$\begin{aligned} |x_n y_n - xy| &= |x_n(y_n - y) + (x_n - x)y| \leq \\ &\leq |x_n| \cdot |y_n - y| + |x_n - x| \cdot |y| \leq \\ &\leq \frac{3|x|}{2} \epsilon + |y| \epsilon = \epsilon' \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &\forall \epsilon' \exists N'(\epsilon') = \\ &= \max\left\{N_1\left(\frac{\epsilon'}{|y|+3|x|/2}\right), N_2\left(\frac{\epsilon'}{|y|+3|x|/2}\right), N_1\left(\frac{|x|}{2}\right)\right\} \\ &n > N'(\epsilon') \rightsquigarrow |x_n y_n - xy| < \epsilon' \\ &\Rightarrow x_n y_n \longrightarrow xy \end{aligned}$$

□

Πρ.

$$\text{6}\alpha: \left\{ \begin{array}{l} 0 \leq x_n \\ \text{και} \\ x_n \longrightarrow x \end{array} \right\} \Rightarrow 0 \leq x$$

□ Απόδ: Εστω $x < 0 \rightsquigarrow \exists N \left(\frac{|x|}{2} \right) :$

$$n > N \left(\frac{|x|}{2} \right) \rightsquigarrow |x_n - x| < \frac{|x|}{2} \rightsquigarrow x_n < 0 \text{ \u0391}\u03c4\u039f\u03a0\u03a9.$$

□

Πρ.

$$\text{6}\beta: \left\{ \begin{array}{l} x_n \leq y_n \\ \text{και} \\ x_n \longrightarrow x, \quad y_n \longrightarrow y \end{array} \right\} \Rightarrow x \leq y$$

Πρ.

$$\text{7:} \left\{ \begin{array}{l} z_n \leq x_n \leq y_n \\ \text{και} \\ z_n \longrightarrow a, \quad y_n \longrightarrow a \end{array} \right\} \Rightarrow x_n \longrightarrow a$$

□ Απόδ: Είναι μια άμεση εφαρμογή της προηγούμενης πρότασης.

Άλλη απόδειξη με εψιλοντικό ορισμό:

$$\{y_n \longrightarrow a\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \forall \epsilon > 0, \exists N_1(\epsilon) > 0 : \\ n > N_1(\epsilon) \rightsquigarrow a - \epsilon < y_n < a + \epsilon \end{array} \right\}$$
$$\{z_n \longrightarrow a\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \forall \epsilon > 0, \exists N_2(\epsilon) > 0 : \\ n > N_2(\epsilon) \rightsquigarrow a - \epsilon < z_n < a + \epsilon \end{array} \right\}$$

$$n > \max\{N_1(\epsilon), N_2(\epsilon)\} \rightsquigarrow a - \epsilon < z_n \leq x_n \leq y_n < a + \epsilon$$

$$\Rightarrow x_n \longrightarrow a$$

□

Πρ.

$$\delta: x_n \longrightarrow x \text{ και } x \neq 0 \rightsquigarrow \frac{1}{x_n} \longrightarrow \frac{1}{x}$$

$$\text{Πρ. 9α: } |a| < 1 \Rightarrow a^n \longrightarrow 0$$

$$\square \text{ Απόδ: } |a| < 1 \rightsquigarrow |a| = \frac{1}{1+x}, x > 0 \rightsquigarrow$$

$$(1+x)^n \geq 1+nx \rightsquigarrow \frac{1}{|a|^n} \geq 1+n\left(\frac{1}{|a|} - 1\right) \rightsquigarrow$$

$$|a|^n \leq \frac{1}{1+n\left(\frac{1}{|a|} - 1\right)} \rightsquigarrow |a|^n \longrightarrow 0$$

□ Πρ.

$$\text{9β: } x_n \neq 0, \left|\frac{x_{n+1}}{x_n}\right| \longrightarrow k < 1 \rightsquigarrow x_n \longrightarrow 0$$

□ Απόδ:

$$\begin{aligned} & \left|\frac{x_{n+1}}{x_n}\right| \longrightarrow k < 1 \Rightarrow \\ & \epsilon = \frac{1-k}{2}, \exists N\left(\frac{1-k}{2}\right) : \\ & n > N\left(\frac{1-k}{2}\right) > \left[N\left(\frac{1-k}{2}\right)\right] = m \rightsquigarrow \\ & \left|\left|\frac{x_{n+1}}{x_n}\right| - k\right| < \frac{1-k}{2} \rightsquigarrow \left|\frac{x_{n+1}}{x_n}\right| < k + \frac{1-k}{2} = \frac{1+k}{2} \end{aligned}$$

$$|x_{m+1}| < \frac{1+k}{2}|x_m|$$

$$|x_{m+2}| < \frac{1+k}{2}|x_{m+1}| < \left(\frac{1+k}{2}\right)^2 |x_m|$$

.....

$$\begin{aligned} |x_n| &= |x_{m+(n-m)}| < \\ &< \left(\frac{1+k}{2}\right)^{n-m} |x_m| = \left(\frac{1+k}{2}\right)^n \cdot \left(\frac{1+k}{2}\right)^{-m} |x_m| \end{aligned}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} |x_n| \leq \underbrace{\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1+k}{2}\right)^n}_{=0} \cdot \left(\frac{1+k}{2}\right)^{-m} |x_m| = 0$$

□